

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VIII. De mediis perveniendi ad Contemplationem supernaturalem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

CAPVT VIII.

De medijs perueniendi ad Contemplationem supernaturalem.

CONTEMPLATIO supernaturalis & in fusa donum DEI est, & peculiaris gratia, quæ neque industria nostrâ, neque labore comparari potest. Non enim potuisset Moyses ad montem ascendere, neque ingredi caliginem, ubi vidit & contemplatus est DEUM, nisi Dominus prius eum vocasset. Vocauit enim, ut dicitur Exodi 24. Moysen Dominus de medio caliginis die septimo. Idem quoque Dominus vocavit & invitavit sponsam, dicens: Surge amica mea, speciosa mea, columbamea, & veni: columba mea in foraminibus petra: Cantic. 2. Quibus aperte significatur, DEI esse inspirare, & contemplationis alas ei conferre, qui sit ingressurus in vivam petram, Christum videlicet Dominum, eiusque mysteria contemplaturus. Quod si nemo ad præsentiam Regis Aſſueti non vocatus admittebatur, quanto minus licebit nobis ad conspectum cælestis Regis intrare, eiusque divinam faciem intueri, familiariterque cum eo conuersari, nisi ipsi us Regis gloriæ vocatione invitentur, ut puichre Richardus de præparata ad contemplat. cap. 76. O quam rari sunt, vel quia nolunt, vel quia nequeunt, qui hucusque ascendunt. Rarum valde in hunc montem ascendere: sed multo rarius in eius vertice stare, & ibi moram facere, rarissimum autem ibi habitare, & mente requiescere. Quis, inquit, ascendet in montem Domini, aut quis stabit in loco sancto eius? Prius ascendere est, postea stare. In stando quidem labor, sed in ascendendo maior. Multi quidem in ipsa ascensione desecerunt propter nimium laborem ascendendi: multi ab arduo ejus vertice ocyus descenderunt propter laborem standi. Hoc fortasse eis intolerabile videbatur, quoniam non solum in hunc montem, nisi per magnum laborem non ascenditur, verum etiam sine magna difficultate ibi immorari non datur. Sed forte jam ascendisti, jam ibi stare didicisti: nec hoc sufficiat tibi. Discite ibi habitare, & mansionem facere, & quacumque mentis evagatione abstractus illuc semper redire. Absque dubio per multum usum quandoque vertetur tibi in oblectamentum, in tantum, ut absque ulla laboris difficultate possis ibi assidue esse: quinimò poena potius tibi sit alibi quam ibi moram aliquam facere. Mira iucunditas, in hoc monte sine labore morari posse. Petro attestante, qui antea & tam insolita suavitæ allectus, exclamat: Bonum est nos hic esse. O felicem, qui potuit in hunc montem ascendere, & mente requiescere! ô quam magnum! ô quam rarum! Domine quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo? Et quidem magnum est, ascendere posse, & stare; maius tamen est, posse inhabitare, posse requiescere. Ascendere & stare est virtutis, inhabitare & requiescere est felicitatis.

Idem infra sequenti cap. Videtis, inquit, quod non nisi veritas in hunc montem deducit & adducit ipsa ducit, ipsa est quæ perducit: libenter sequor veritatem, non habeo suspectum talem ducem. Sed quid est veritas? Quid tu dicis Doctor bone, Doctor Christe? Quid est veritas? Ego sum, inquit, via, veritas, & vita. Et infra: Via ardua, via secreta & multis incognita, quæ ducit ad montem huius astigij.

Felix quidem anima, quæ sicut alter Moyses die septimo, sex integris diebus in medio caliginis hærens, post multam laborum exercitationem, animi desolationes, ac ingentia suspensa, ad montis verticem, id est ad iucundissimam contemplationem, iucundissimamque cum DEO unionem inuitatur. Felix servus Hebræus, qui sex annis ser-

viens, septimo liber evadit, id est, Felix anima quæ post longum tempus, moram in actione consumpta, ad contemplationis quietem tandem pervenit.

Invitantur tamen omnes ad contemplationis dulcedinem, Isaac 56. Omnes surrentes venite ad aquas. Neque ea ratione invitatur, ut uno, ut ita dicam, tractu ad fontem viventium aquarum pervenire debeant, imò potius ut gradatim sensimque nostro labore, exercitatione, & præcipue orationibus aliisque exercitiis perveniamus. Operatur igitur est magna longanimitas, magna & constanti perseverantia ad fores divinæ sapientiæ polsare, quousque ad sublimem ipsius contemplationem, & felicissimam unionem ingrediamur.

Richardus cap. 79. ut supra, ad rna possimam media reducit ea, quæ juvare possunt ad gratiam contemplationis comparandam, nempe studium operis, studium meditationis, studium orationis, quibus, inquit, paulatim promovetur, & quandoque perducimur ad perfectionem cognitionis. & infra addit: Absque dubio sine ingenti exercitio, sine frequentis studio sine ardenti desiderio, sine frequentis altitudinem mens non sublevaratur. Hæc ille. Ac propterea rectè dicit Bernardus in Scala claustr. rarum, aut etiam prodigiosum esse contemplationem, quam orationis exercitia non præcedunt. Per orationis vero exercitia, lectionem, meditationem, assiduum sui ipsius abnegationem verè in eligit, ut ex pluribus ejusdem Bernardi locis facile constat. Serm. 3. de circumcissione, iam verò, inquit, cum in his fuerit diutius exercitatus, roga danti tibi devotionis lumen, diem serenissimum, & sabbatum mentis, in quo tamquam emerit us miles, in laboribus universis vivas absque labore, dilatato nimirum corde currens viam mandatorum Dei: ut quod prius cum amaritudine & coactione tui spiritus faciebas, de cetero jam cum summa dulcedine peragas & delectatione. Hæc, ni fallor gratiam perdat qui ait: Remitte mihi ut refrigerer. ac si dicat: Quousque in labore & dolore isto crucior, & morte afficor tota die? Remitte mihi ut refrigerer.

Idem alio loco de sponsa & adolescentulis loquens ait: Illuc ergo pariter currunt. Quis spiritus ferventes anima. Currunt sponsa, currunt adolescentula: sed quæ amat ardentius, velocius & citius pervenit. Perveniens non dico repulsionem, sed nec cunctationem patitur. Sine mora aperitur ei, tanquam domestica, tanquam charissima, tanquam specialiter dilecta, & singulariter grata. Adolescentula autem quid? Sequuntur à longè: neque enim citius adhuc infirma sint, pari possunt devotione cum sponsa currere, nec ipsius omnino imitari desiderium & fervorem, ideoque tardius pervenientes foris remanent.

Et rursus alio loco: Nec tamen vel in trahitur præsto erit sic omni anime, nisi illi datur axat, quam ingens devotio, & desiderium vehemens, & prædulci affectus sponsam probat, & dignam ad quam gratia visitandi accesserim Verbum decorem induat, formam sponsæ accipiens. hæc ille.

Callianus Collat. 14. cap. 2. & 3. duo possimam prærequirit, nempe ut ingenuo studio in actuali vita nos exerceamus, cujus viæ activæ perfectio & in expugnatione vitiorum, & virtutum acquisitione consistit. Quousque enim, inquit, ad theoreticam voluerit pervenire, necesse est ut omni studio atque virtute actuali primùm scientiâ consequatur. Nam hæc quidem absque theoreticæ possideri potest, theoreticæ verò sine actuali omnimodè apprehendi non potest. Grædus enim quilibet ita sunt ordinati atque distincti, ut his humilitas humana possit ad sublimem contemplationem: qui si invicem sibi ea qua dictionis ratione

Quomodo enim minus idonei pro meditatione, aut contemplatione acquirunt, sibi disponere valeant per contentum plac. tu pernatu tali?

ratione succedant, potest ad altitudinem perveniri, ad quam sublimato primo gradu non poterit transvolari. Frustra igitur ad conspectum Dei tendit, qui vitiorum contagia non declinat: Spiritus namque Dei effugiet fictum, nec habitabit in corpore subdito peccati. Est enim contemplatio premium actionis; quare non semper eam querentibus aut procurantibus datur, quia ad eam aspirant aliqui non plane domitis terrenis affectibus, nec in virtutibus exercitati. En forte appetis & ipse, ait S. Bernardus *Serm. 46. in Cantica*, contemplationis quietem, & bene facis; tantum ne obliviscaris flores, quibus lectulum sponsa legis aspersum. Ergo cura & tu tuum similiter circumdare bonorum floribus operum, virtutum exercitio, tanquam flore fructuum, sanctum otium praevenire: alioquin delicato satio otio dormire vales, si non exercitatus quiescere appetas, & Lie facunditate neglecta, solis cupias Rachelis amplexibus oblectari. Sed & preposterus ordo est, ante meritum exigere premium; & ante laborem sumere cibum, cum dicat Apostolus: Qui non laborat, non manducet. Mandatis tuis intellexi, inquit, ut scias, nisi obedientia mandatorum, contemplationis gustum penitus non deberi, haec tenet Bernardus.

Demum D. Gregorius egregie debitam ad contemplationis gratiam promerendam dispositionem descripsi *lib. 6. Moral. cap. 25.* dicens: Qui ergo iam in se continentis carnis edomuit, superest ut mentem per studia sanctae operationis exercitat: & quisquis iam mentem per sancta opera dilatat, superest ut hanc usque ad secreta intimae contemplationis extendat. haec ille.

Errant igitur tyrones, qui actualis vitae exercitiis neglectis, ad contemplationis gratiam evolare contendunt. Qui, ut S. Gregorius *lib. 6. Moral. cap. 26.* docet, vellent Rachel em ducere, cum non iuberint Lie labores, id est, vitam contemplativam amplecti, cum non gustaverint activae vitae labores & exercitia. Vnde recte idem Gregorius *cap. 27.* addit: Si fastidium contemplationis ascendere desideras, prius te ipsum probam plantae actionis. Juvat etiam non parum acquirit contemplatio ad eam, quam insulam appellamus comparandam, & illam puto, si habitualis sit, potior em ac proximior em esse dispositionem ad hanc gratiam divinam promerendam.

Quomodo etiam minus idonei pro meditatione, aut contemplatione acquiruntur, sefe dispone- te vale- ant pro- contem- plat. lu- pernatu- tali?

Sed quia non omnes apti sunt, nempe meditationibus, neque contemplationi etiam acquisita; non idem, qui huiusmodi sunt, tanquam indigni aut minus idonei a contemplationis supernaturalis gratia procuranda rejiciendi sunt: nam continuis saepe aspirationibus seu actibus anagogicis, qui coe disparentur munditiam, sapientiam a DEO promerentur illuminari, ut breviter scripsit Carthusianus *de fonte lucis, cap. 9.* in fine: Deinde, inquit, ab exterioribus abstractat mentem suam, & eam recolligat, eius dispersiones & evagationes abijciendo: sicq; iuxta D. Dionysii documentum se convertat ad radium supernam illustrationem operando, & pro ea orando, seq; ad Dei considerationem aut contemplationem pro viribus elevando. Et tunc DEVS sublimis, qui sapientia dux est, & princeps totius illuminationis, videns diligentiam hominis fidelem, ac pium eius conatum, manum applicabit, ac porriget adiutricem, mentem per domum sapientiae illustrando, prout Isaias asserit: Requiem dabit tibi Dominus, & implebit splendorebus animam tuam. Ipse enim est sol sapientiae ac intelligentiae, quo in ani-

ma resplendente ac radiante, omnia mox clarescunt, venustantur, tranquillantur, & exhilarantur in ea. Sicq; Creatoris sui maiestatem immensam, pulchritudinem infinitam, sapientiam, omnipotentiam, atque beatitudinem: perfectionem & eminentiam prorsus interminabilem incipit intueri, ac vehementissime admirari, iucunde conficere, ferventer diligere, eiq; intus congaudere, & in ea ad horam quiescere. Haec ille. Diximus haec tenus de his, quae maxime ad gratiam contemplationis obineendam juvare possunt; nunc operae pretium erit de his quae impediunt discurrere. Sed in ea te non opus erit multum immorari: nam cognitis praecipuis mediis, aperit impedimenta ab unoquoque dignoscuntur.

CAPVT IX.

Contemplationis gratia aliquando imperfectus conceditur, aliquando perfectus denegatur.

SOLET autem Deus contemplationis gratiam aliquando imperfectis & in exercitiis liberalliter elargiri. Docent id passim Patres: D. Bernardus ad *Frates de monte Dei*; D. Bonaventura *de septem gradibus contemplationis*. Caetan. *Coll. 4. cap. 5.* Richardus in *Cantica*, cap. 8. D. Gregorius *Homil. in Ezech. 17.* & alii etiam quamplurimes Patres in alta de lenibili gratia, de contemplatione supernaturali, aliusq; re donis sive oblectamentis, quae aded misero dierviam spiritualem ingredientibus concedi solent tradiderunt, ut latius scriptum est in *Libro de vi purgativa supernaturali*; ubi etiam pericula, quae propter horum donorum abutim incipientibus imminabant, plenius insinuavimus. Nec solum in spiritualibus tyronibus, sed etiam mandatis aliquando haec caelestis contemplationis gratia affalget, ut ibidem etiam annotavimus.

Communiter vero haec contemplationis gratia perfectis a DEO post multam exercitationem infunditur, licet non omnibus; neque enim perfectio Evangelica cum contemplationis dono inseparabiliter conjuncta est, iustitia enim Christiana in perfecta DEI dilectione, quae a contemplatione minime pendet, sita est. Praeerea non omnes etiam perfecti ad contemplationem hanc vocantur a DEO, (sunt enim donationes & gratiae diversae;) omnibus tamen spiritualibus athletis, qui a viciis & passionibus purgantur, ac virtutibus condecorantur, fas est ad supernaturalem hunc contemplationis gradum aspirare, & quantum in se est conari, & an a DEO admittantur experientiam comprobare. Gratias vero sive dona DEI, quae gratis data nuncupantur, ut sunt Prophetia, linguarum genera, apparitiones imaginariae vel corporae, nec procurare nec desiderare licebit; esset enim hoc superbiae conjectura notissima. Ad donum vero sapientiae sive intellectus, a quibus radii divinae lucis fluentes universam animae regionem illustrant, ac amoris ardentissimi igne accendant, honestissimum est cum discretione conari, ac se omnino disponere, cum huiusmodi donum sit efficacissimum medium majoris perfectionis comparandae.

Existimo tamen, scopum ad hanc altissimam con-

Vid. P. Balthaf. notitia practitari Comment in Castellanum animae S. M. Theres. mansione 4. cap. 5 Reflexion 2. & Tracl. 3. Theol. myst. 2. part. nost Philippi Discurs. 1 art. 6. ac Directo- rii myst. nost. An- toni. Dispar. 3. sect. 5.

ESU

prati